

Norsk psykologforening,
Fagetisk råd
Postboks 419 Sentrum
N-0103 OSLO

Psykolog

Klager

FER sak: 11/18K

Dato: 24.09.18

VEDR.: FAGETISK KLAGESAK
KLAGER:
VED ADVOKAT:
PSYKOLOG:

Fagetisk råd i Norsk psykologforening (FER) mottok klagen 03.04.18 og sluttbehandlet klagen i sitt møte 24.09.18.

Saken ble behandlet av rådets faste medlemmer:

Vedtak: *5.1.1.3 Brudd på de fagetiske prinsippene er godtgjort. Innklaget psykolog gis kollegial veiledning.*

Begrunnelsen for FERs vedtak er beskrevet nedenfor.

Saksgang

03.04.18   FER mottok brev fra klager med klage på Psykologforeningens medlem.
25.04.18   FER vurderte henvendelsen i møte og vedtok å utrede saken som en fagetisk klagesak og innklaget psykolog ble tilskrevet med anmodning om innen fire uker å redegjøre for klagen under henvisning til aktuelle punkter i «Ethiske prinsipper for nordiske psykologer» (EPNP).
07.06.18   FER mottok redegjørelse fra innklagede psykolog.
11.06.18   Redegjørelsen ble sent til klager med anmodning om innen to uker å kommentere innklagedes redegjørelse. Det ble purret på svar. Klager har gjennom sin advokat bekreftet at de ikke ønsker å kommentere psykologens redegjørelse. Saken ble følgelig sluttbehandlet ut fra den foreliggende dokumentasjon i saken.
24.09.18   FER sluttbehandlet saken.

Oppsummering av tilsendt dokumentasjon

i) Klagers brev til FER

Klagen dreier seg om at psykologen har skrevet en uttalelse til barneverntjenesten hvor han melder bekymring knyttet til at klager har kontakt med barnebarn. Klager reagerer på at psykologen i sin bekymringsmelding videreformidler påstander om at klager skal ha begått seksuelle overgrep mot- og også forsøkt å drepe sin stedatter/datter, som nå er pasient hos psykologen. Videre at klager drikker mye alkohol, også med barnebarn til stede. Klager reagerer på at psykologen i sin melding til barneverntjenesten formulerer seg i påstands form, som om han presenterer fakta. Klager mener psykologen burde formulert seg slik at det tydelig kom frem at informasjonen han viderebringer er påstander satt frem av psykologens pasient. Klager opplever at psykologen har uttalt seg på en måte han ikke har belegg for å gjøre, og at dette har medført unødvendig belastning for klager og klagers barn og barnebarn.

Klager viser til at beskyldningene som fremsettes av psykologen er kjent fra tidligere, og at barnevern og politi har undersøkt dette før uten å finne belegg for de påstander som ble satt frem.

Klager mener psykologen har brutt «Etiske prinsipper for nordiske psykologer» (EPNP) på følgende punkter:

II.1 Respekt for personens rettigheter og verdighet. Respekt.

II.2 Kompetanse. Etisk bevissthet. Kompetansebegrensninger.

II.3 Ansvar.

REDEGJØRELSE UNDER HENVISNING TIL FØLGENDE PRINSIPPER

FER ba psykologen om å reflektere over klagen med spesiell henvisning til følgende punkter i EPNP :

II.1 Respekt for personens rettigheter og verdighet

Psykologen viser respekt for og arbeider for å fremme utviklingen av hvert menneskes rettigheter, verdighet og integritet. Han/hun respekterer individets rett til privatliv, konfidensialitet, selvbestemmelse og autonomi, i samsvar med psykologens øvrige profesjonelle forpliktelser og med loven.

Respekt

Psykologen viser respekt for individets grunnleggende rettigheter, verdighet og integritet, og tilstreber å unngå at hans/hennes kunnskap anvendes på en måte som krenker, utnytter eller undertrykker individer.

Psykologen er oppmerksom på og respekterer den kunnskap, innsikt, erfaring og ekspertise som klienter, relevante tredje parter og allmennheten har og respekterer kollegers og andre yrkesgruppers særlige kompetanse, forpliktelser og ansvar.

Psykologen er oppmerksom på individuelle, rollemessige og kulturelle ulikheter basert på funksjonsnivå, kjønn, seksuell orientering, etnisk og nasjonal opprinnelse og tilhørighet, alder, religion, språk og sosioøkonomisk status, og på de begrensningene som ligger i egne kulturelle, klassemessige og kjønnsmessige forutsetninger.

FER ba psykologen med utgangspunkt i punktet respekt, reflektere over måten han videreformidlet påstander om klager på, hvor det kan oppleves som om han presenterer fakta

og ikke kun videreformidler beskyldninger fra sin pasient. FER ba psykologen reflektere over om han tok tilstrekkelig forbehold når han uttalte seg.

II.2 Kompetanse

Psykologen bestreber seg på å utvikle og opprettholde høy faglig kompetanse i sitt arbeide. Psykologen tilstreber bevissthet om sine faglige og menneskelige sterke og svake sider, slik at han/hun realistisk kan vurdere med hvilken kompetanse han/hun kan påta seg oppgaver. Psykologen påtar seg kun de oppgaver, tilbyr kun de tjenester og bruker kun de metoder han/hun er kvalifisert til gjennom utdanning, trening og erfaring.

Etisk bevissthet

En forutsetning for en høy faglig kompetanse er at psykologen er oppmerksom på de fagetiske prinsippene, og integrerer etiske vurderinger i sin profesjonelle praksis.

Kompetansebegrensninger

Psykologen praktiserer innenfor de grensene for sin kompetanse som følger av utdanning, trening, erfaring og personlig styrke og begrensning, og søker profesjonell hjelp og støtte i vanskelige situasjoner.

FER ba psykologen med utgangspunkt i punktene etisk bevissthet og kompetansebegrensninger reflektere over måten han formulerte seg på i sin bekymringsmelding.

II. 3 Ansvar

Psykologen er oppmerksom på det profesjonelle og vitenskapelige ansvaret han/hun har overfor sine klienter og overfor den organisasjon og det samfunn som han/hun lever og arbeider i.

Psykologen unngår å gjøre skade og er ansvarlig for sine handlinger. Han/hun forsikrer seg så langt det er mulig om at hans/hennes tjenester ikke misbrukes.

FER ba psykologen med utgangspunkt i punktet ansvar reflektere over de konsekvenser hans formuleringer kan ha medført for klager.

iii) Psykologens redegjørelse.

I sin redegjørelse innleder psykologen med å si seg enig i hovedpoenget i klagen. Han ser det hadde vært bedre og mer respektfullt av ham om han hadde understreket i sin bekymringsmelding til barnevernet at han videreformidlet utsagn fra en pasient og ikke fakta. Psykologen ønsker samtidig å komme med noen forbehold knyttet til dette.

1. Psykologen viser til helsepersonelloven §33 og argumenterer for nødvendigheten av at psykologer på eget initiativ melder bekymring til barneverntjenesten når en har grunn til å tro at barn blir mishandlet i hjemmet. Psykologen beskriver at han i denne saken ikke fant noen åpenbare grunner til å mistro de opplysninger hans pasient kom med, og at han derfor ikke opplevde at det var hans ansvar å vurdere om beskyldningene han videreformidlet til barneverntjenesten var falske. Han opplevde selv beskyldningen som pasienten fremsatte som svært troverdige.
2. Psykologen ser at han i første del av bekymringsmeldingen han skrev kunne vært flinkere til å få tydeligere frem at han kun videreformidlet utsagn fra sin pasient. Han argumenterer imidlertid for at han i siste del av bekymringsmeldingen uttrykker seg på en måte som implisitt formidler at de opplysningene han kommer med utelukkende er basert på pasientens utsagn.

3. Psykologen beskriver at han søkte å kvalitetssikre bekymringsmeldingen ved å drøfte beslutningen om å melde bekymring med egen veileder, enhetsleder og faglig team på poliklinikken hvor han arbeidet. Utformingen av meldingen ble drøftet med veileder og enhetsleder. Han opplevde støtte på at det raskt måtte sendes en melding til barnevernet.
4. Psykologen opplevde at de han rådførte seg med også anbefalte at det raskt ble sendt en melding til barnevernet i denne saken. Han ser nå at tidspresset i saken kan ha bidratt til at noen av formuleringene i meldingen ble uheldige.

Psykologen redegjør videre med henvisningen til de aktuelle punkter fra EPNP.

1. Respekt. Psykologen beklager at han ikke tok tilstrekkelige forbehold når han skrev sin bekymringsmelding.
2. Kompetanse og etisk bevissthet. Psykologen ser selv at bekymringsmeldingen har klare mangler. Samtidig viser han til at han søkte råd og veiledning hos mer erfarne kolleger. Han opplever derfor at han i tilstrekkelig grad har vært seg bevisst begrensninger i egen kunnskap og ekspertise.
3. Ansvar. Psykologen opplever at sitt fremste ansvar i denne saken var å ivareta barna. Dette gjorde han gjennom å melde bekymring. Han ser samtidig at dette ansvaret ville vært ivaretatt også om han hadde vært mer varsom i sine formuleringer og vært tydeligere på at han ikke nødvendigvis satt inne med fakta i saken. Psykologen ser at klager kan oppleve seg støtt av bekymringsmeldingen og måten den var formulert på. Psykologen ser at ubehaget for klager kunne blitt mindre om han hadde formulert seg på en mer forbeholden måte.

FERs vurdering og konklusjon

På bakgrunn av den fremlagte dokumentasjonen finner FER at det er godtgjort brudd på EPNP. FER ser, som psykologen selv påpeker, at han burde vært mer tydelig og forbeholden når han formulerte sin bekymringsmelding. FER ser at dette kan ha medført unødvendig ubehag for klager.

Psykologen har i sitt svar vist gode refleksjoner rundt egen praksis. Han har redegjort for bakgrunnen for sine vurderinger. Han har beskrevet hva han gjorde for å kvalitetssikre sitt arbeid. Han opplever gjennom klageprosessen å ha reflektert over de etiske sidene ved sitt arbeid. Han har uttrykt forståelse for klagers opplevelse og har selv påpekt svakheter ved arbeidet han gjorde i saken.

Vedtak: 5.1.1.3 Brudd på de fagetiske prinsippene er godtgjort. Innklaget psykolog gis kollegial veiledning.

Dette brevet er å regne som kollegial veiledning.

Vedtatt fattet av Fagetisk råd kan ankes til Psykologforeningens Ankeutvalg for fagetiske klagesaker. Jmfør punkt 4.2.4 som kommer inn under saksgang og saksbehandling, påligger det den ankende part å begrunne hvilke(t) punkt(er) i Fagetisk råds konklusjon det ankes på. Anken sendes Norsk psykologforening sammen med Fagetisk råd sin konklusjon og øvrige dokumenter i saken. En anke må være fremmet innen 3 måneder etter at fagetisk råd sin konklusjon er avgitt.

Med hilsen
Fagetisk råd
Norsk psykologforening
Svanhild Mellingen, leder

For leder, Ingvild Aubert, sekretær FER

Kopi: Sentralstyret i Psykologforeningen, v/president Tor Levin Hofgaard